

Брюксел, 30 януари 2026 г.
(OR. fr)

5724/26

МАМА 20
МА 2
MED 8

БЕЛЕЖКА

От: Генералния секретариат на Съвета
До: Делегациите

Относно: Позиция на Европейския съюз за 15-ото заседание на Съвета за асоцииране ЕС – Мароко (Брюксел, 29 януари 2026 г.)

Приложено се изпраща на делегациите позицията на Европейския съюз за 15-ото заседание на Съвета за асоцииране ЕС – Мароко.

**ПЕТНАДЕСЕТО ЗАСЕДАНИЕ НА СЪВЕТА ЗА АСОЦИИРАНЕ ЕС – МАРОКО
(БРЮКСЕЛ, 29 ЯНУАРИ 2026 г.)**

Декларация на Европейския съюз

1. Европейският съюз (по-нататък „ЕС“) приветства провеждането на 15-ото заседание на Съвета за асоцииране, което отбелязва 30-ата годишнина от подписването на Споразумението за асоцииране между ЕС и Кралство Мароко (по-нататък „Мароко“). Тази среща е повод да се потвърди общата воля за даване на нов тласък и по-амбициозно задълбочаване на партньорството въз основа на Споразумението за асоцииране.
2. Мароко е първостепенен незаменим и стратегически партньор на ЕС в южното съседство, с което ЕС поддържа богати, многоизмерни и привилегирани отношения. В съответствие със заключенията на Европейския съвет от 17 октомври 2024 г. ЕС потвърждава високата стойност, която отдава на стратегическото си партньорство с Мароко, и необходимостта от запазване и по-нататъшно укрепване на тесните отношения с Мароко във всички области на партньорството. Във връзка с това ЕС възнамерява да засили това сътрудничество, като приеме приоритети за партньорството или еквивалентен текст като рамков документ за партньорството между ЕС и Мароко. Освен това ЕС желае да засили редовния и структуриран диалог с Мароко, включително по регионални и международни въпроси, като използва пълноценно органите на партньорството, по-специално Съвета за асоцииране, Комитета за асоцииране и подкомитетите.
3. ЕС отбелязва, че партньорството между ЕС и Мароко е ключова рамка за съвместно справяне с глобалните предизвикателства. В този контекст продължава да бъде изключително важно ЕС и Мароко да потвърдят общия си ангажимент за основан на правила международен ред, за ефективно многостранно сътрудничество, за ролята на ООН и нейния устав и зачитането на международното право, като същевременно задълбочават сътрудничеството си в рамките на международните и регионалните форуми, по-специално в евро-средиземноморското пространство, както и с африканските си партньори.
4. По отношение на положението в Близкия изток ЕС припомня пълния текст на заключенията на Европейския съвет от декември 2025 г. и приветства приемането на Резолюция 2803 на Съвета за сигурност на ООН за създаване на Съвет за мир и временни международни стабилизиращи сили, както е предвидено във всеобхватния план за прекратяване на конфликта в Газа. ЕС призовава всички страни да изпълнят резолюцията в нейната цялост и в съответствие с приложимите международни политически и правни принципи. ЕС припомня необходимостта от стабилизиране на обстановката със сигурността в Газа, включително чрез осигуряване на окончателното извеждане от експлоатация на огнестрелните оръжия от Хамас и другите недържавни въоръжени групировки. ЕС ще продължи да подкрепя Палестинската власт и текущата ѝ програма за реформи, по-специално чрез Групата на донорите за Палестина с оглед на завръщането ѝ в

Газа. ЕС припомня Декларацията от Ню Йорк и отново заявява твърдия си ангажимент с международното право и за постигане на всеобхватен, справедлив и траен мир, основан на решението за две държави, в съответствие с приложимите резолюции на Съвета за сигурност на ООН, при което две демократични държави – Израел и Палестина – съжителстват мирно в рамките на сигурни и признати граници. ЕС отбелязва сближаването на възгледите с Мароко, по-специално в полза на решението за две държави, и приветства организирането от Мароко на петото заседание на Световния алианс за прилагане на решението за две държави, което се проведе в Рабат през май 2025 г. в партньорство с Нидерландия. ЕС категорично осъжда неимоверното увеличаване на насилието от страна на заселници срещу цивилни палестинци, включително насилието срещу християнски общности, и политиките и заплахите за принудително разселване на населението и анексиране, на територията на Западния бряг, включително в Източен Йерусалим. ЕС категорично осъжда и продължаващите терористични нападения срещу Израел. ЕС изтъква необходимостта от бързо, безопасно и безпрепятствено доставяне и непрекъснато разпределяне на мащабна хуманитарна помощ във и по цялата територия на Газа, включително чрез кипърския морски коридор в допълнение към сухоземните маршрути, в съответствие с принципите на международното хуманитарно право, и също така изтъква необходимостта ООН и нейните агенции и хуманитарните организации да могат да работят независимо и безпристрастно.

5. Почти четири години след началото на незаконната, непровокирана и неоправдана пълномасщабна агресивна война на Русия срещу Украйна, която представлява тежко нарушение на международното право, включително правилата и принципите на Устава на ООН, подкопава глобалната сигурност и стабилност и причинява неопикуемо страдание на народа на Украйна, ЕС заявява отново своята неизменна и непоколебима подкрепа за независимостта, суверенитета и териториалната цялост на Украйна в рамките на нейните международно признати граници. ЕС призовава Мароко да оказва подкрепа за Украйна с цел постигане на всеобхватен, справедлив и траен мир в Украйна, основан на принципите на Устава на ООН и международното право.
6. ЕС се ангажира да превърне партньорството между ЕС и Мароко във фактор за регионална стабилност и просперитет и за двата партньора. ЕС подчертава потенциала на регионалното сътрудничество за насърчаване на растежа и просперитета в Магреба в съответствие с целите на Пакта за Средиземноморието. В това отношение ЕС счита, че уреждането на споровете и потушаването на напрежението в региона на Магреба би могло да бъде решаващ фактор за засилване на тази динамика и за създаване на среда, благоприятстваща развитието на партньорства.
7. ЕС изтъква отново ангажимента си за уреждане на спора за Западна Сахара и приветства приемането на Резолюция 2797 (2025) на Съвета за сигурност на ООН, която подкрепя изцяло усилията на генералния секретар и неговия личен пратеник за улесняване и провеждане на преговорите въз основа на предложения от Мароко план за автономия с цел постигане на справедливо, трайно и взаимно приемливо уреждане на спора в съответствие с Устава на ООН, и ще приветства всяко конструктивно предложение, което страните биха могли да направят в отговор на плана за автономия и което изисква от страните да участват в дискусиите без предварителни условия и въз основа на предложения от Мароко план за

автономия, за да се постигне окончателно и взаимно приемливо политическо решение, което да гарантира самоопределението на народа на Западна Сахара, и счита, че постигането на истинска автономия би могло да бъде едно от най-осъществимите решения, и насърчава страните да споделят идеите си в подкрепа на взаимно приемливо окончателно решение. В този контекст ЕС приветства готовността на Мароко да работи добросъвестно с всички заинтересовани страни, за да се изяснят условията на този план за автономия и да се уточнят начините за осъществяване на автономия в рамките на мароканския суверенитет. ЕС е готов да съдейства за улесняване на консултациите между страните в рамките на ООН и да подкрепя усилията на личния пратеник на генералния секретар.

8. ЕС приветства одобряването на 20 ноември 2025 г. на новия подход на ЕС за Сахела, в който се потвърждава, че дезангажирането не е вариант, предлага се гъвкав подход, съобразен с всяка държава, използва се дългосрочна визия, основана на взаимни интереси, установени чрез анализ и диалог, и се цели гъвкаво използване на инструментариума на ЕС, основан на местните реалности. В този контекст ЕС е готов да проучи и развие полезни взаимодействия със своите партньори в региона, като Мароко, с които да допринесе за прилагането на този нов подход към Сахела.
9. ЕС приветства Пакта за Средиземноморието, чието начало беше поставено в Барселона на 28 ноември 2025 г. и който отразява стратегическата амбиция за предефиниране на отношенията между ЕС и неговите южни партньори. Насърчавайки общото средиземноморско пространство, пактът цели създаването на нови възможности за сътрудничество между средиземноморските партньори, посрещането на общите предизвикателства и напредването на страните заедно към партньорство, основано на взаимно доверие и уважение, споделена отговорност и колективно развитие. ЕС желае да задълбочи сътрудничеството си с Мароко в дух на партньорство, основано на взаимно доверие и споделена отговорност, чрез конкретни инициативи и приоритетни действия в области от взаимен интерес за постигане на конкретни резултати за гражданите от всички възрасти, предприятията и предприемачите.
10. ЕС цени високо конструктивната роля на Мароко в рамките на инициативите за регионално сътрудничество, по-специално регионалните платформи, в които и двете страни са активни участници, като например Съюза за Средиземноморието и фондацията „Анна Линд“.
11. Мароко продължава да бъде един от ключовите партньори и един от най-големите получатели на финансиране от ЕС в региона на Северна Африка и Близкия изток. Сътрудничеството на ЕС с Мароко обхваща различни области, ориентирани към приобщаващо и устойчиво социално-икономическо развитие, както и благоприятен за инвестициите бизнес климат, справедлив екологичен и цифров преход и подкрепа за развитието на човешкия капитал.

Демокрация, добро управление и права на човека

12. ЕС подчертава, че основополагащите и водещи принципи на партньорството между ЕС и Мароко заемат централно място, и отново заявява готовността си да засили диалога и сътрудничеството във въпросните области: демокрация, принципи на правовата държава, добро управление, правосъдие, отговорност и прозрачност на институциите, както и утвърждаване и защита на правата на човека и основните свободи, и по-специално свободата на събранията, свободата на изразяване, в т.ч. свободата на печата, свободата на сдружаване, правата на жените, децата и ЛГБТИ, равенството на половете и борбата с всички форми на езика на омразата, нетолерантността, стигматизацията и дискриминацията. Освен това ЕС подчертава значението на защитата на личните данни и правото на неприкосновеност на личния живот.
13. ЕС още веднъж заявява убеждението си, че правата на човека и основните свободи, и по-специално свободата на изразяване, свободата на събранията и свободата на сдружаване, както и запазването на отворено пространство за организациите на гражданското общество, защитниците на правата на човека, журналистите и всички участници в обществения живот, представляват съществена добавена стойност за Мароко и цялото му население. ЕС желае да работи по многобройните аспекти на това партньорство чрез укрепване на отношенията с мароканските власти, но също и чрез постоянен диалог с организациите на гражданското общество, по-специално с доброволческия сектор, и със социалните партньори. ЕС ще продължи да подкрепя Мароко в осъществяването на реформи в тези области, включително реформите, утвърждаващи правата на жените.
14. В това отношение ЕС отдава особено значение на поддържането на редовен и задълбочен диалог по правата на човека, по-специално в рамките на компетентния подкомитет, който представлява основен форум за обмен, проследяване и укрепване на сътрудничеството.
15. ЕС изтъква отново, че твърдо и недвусмислено се противопоставя на смъртното наказание при всички обстоятелства и във всички случаи. ЕС приветства решението на Мароко да гласува за първи път в подкрепа на резолюцията на Общото събрание на ООН относно мораториума върху прилагането на смъртното наказание през декември 2024 г. и резолюцията на 60-ата сесия на Съвета по правата на човека по въпроса за смъртното наказание през октомври 2025 г. ЕС приветства позицията на Мароко, която е в съответствие със спазването на фактически мораториум върху екзекуциите от 1993 г. насам, и го насърчава да пристъпи към неговото премахване, като официализира този мораториум и намали наказуемите с него престъпления.
16. ЕС приветства активната роля на Мароко в Съвета на ООН по правата на човека в рамките на третото му участие в неговата работа като член на Съвета за периода 2023 – 2025 г. През 2024 г. постоянният представител на Кралство Мароко към ООН в Женева председателства организацията, което илюстрира ангажираността на Мароко с многостранния диалог и утвърждаването на правата на човека в международен план. ЕС насърчава Мароко да не прекратява тази ангажираност, като продължи и усилията си в национален план за утвърждаване на правата на човека.

Приобщаващо и устойчиво социално-икономическо развитие

17. Споразумението за асоцииране¹, заедно с амбициозните реформи на бизнес средата в Мароко, създаде условия за бързо развитие на търговията между страните, както и за икономическа интеграция и диверсификация на износа на Мароко за ЕС. ЕС подчертава, че е важно да продължи укрепването на търговските и инвестиционните отношения и поддържането на отворена търговия между двете страни, както и зачитането и подкрепата за многостранната търговска рамка, по-специално в рамките на Световната търговска организация.
18. ЕС потвърждава своята убеденост, че икономическото и търговското измерение на отношенията с Мароко трябва да бъде допълнително подкрепено и засилено в съответствие с подход, който е от взаимна полза и съответства на приоритетите на двете страни. ЕС изтъква, че е необходимо да се поддържа редовен и задълбочен диалог по икономическите, търговските и инвестиционните въпроси, по-специално в институционалната рамка, установена със Споразумението за асоцииране, за да се способства за гладкия обмен на стоки и услуги и възможно най-рано да се набелязват евентуалните трудности пред двустранната търговия, и те да бъдат отстранявани по прагматичен начин.
19. За да се насърчи споделеният просперитет, ЕС отново изтъква готовността си да започне задълбочена дискусия за по-широка модернизация на нашите търговски отношения като част от развитието на стратегическото партньорство с Мароко. Тази модернизация може да бъде постигната гъвкаво и целенасочено, като се следва взаимноизгоден подход, включително чрез стратегически мерки за улесняване на инвестициите. ЕС е отворен и за предложения от Мароко относно възможните елементи на модернизацията, които да проучим заедно. Тази динамика се вписва и в контекста на съвместното организиране на Световното първенство по футбол през 2030 г. от Мароко, Испания и Португалия.
20. Успоредно с това ЕС подчертава интереса си към сътрудничество с Мароко в ключови сектори от взаимен интерес с потенциал за инвестиции и търговия, за да се допринесе за икономическата интеграция и устойчивото развитие на Мароко. В този контекст и въз основа на експертния си опит ЕС заявява отново решимостта си да подкрепя усилията на Мароко за разгръщане на стратегическа инфраструктура, по-специално в областта на транспорта, енергийния преход и устойчивото управление на водите, в партньорство с европейския частен сектор и в рамките на инвестиционния фонд „Мохамед VI“. ЕС приветства напредъка на Мароко в подобряването на инвестиционния и бизнес климат и насърчава страната да продължи тази положителна динамика, по-специално чрез прозрачни процедури и административно опростяване.

---

¹ Евро-средиземноморско споразумение за асоцииране между Европейските общности и техните държави членки, от една страна, и Кралство Мароко, от друга страна.

21. В социално-икономическо отношение предизвикателствата остават значими, по-специално в областта на заетостта, особено на жените и младите хора, както и по отношение на намаляването на териториалните и социалните различия. В този контекст сътрудничеството между ЕС и Мароко следва приоритетно да укрепи конкурентоспособността и икономическата диверсификация на двата партньора, за да ги направи по-приобщаващи, издръжливи и устойчиви. ЕС приветства качеството на партньорството във връзка с интегрирането на младите хора, заетостта, предприемачеството и развитието на умения и обучението и ще продължи да подкрепя възможностите за младите хора и тяхното социално-икономическо приобщаване. ЕС ще поддържа интегриран подход, който обхваща образованието, професионалното обучение, висшето образование и научните изследвания и иновациите за развитие на човешки капитал, адаптиран към мароканския пазар на труда и съответстващ на целите на партньорството в подкрепа на талантите.
22. Във връзка със социалната закрила Мароко продължава да полага значителни усилия за подобряване на достъпа до социални услуги и тяхното качество, както и за разработването на механизми за закрила. ЕС ще продължи да подкрепя социалните реформи в Мароко с цел социално приобщаване и достъп до социални услуги за всички, включително за децата в уязвимо положение и живеещи в необлагодетелствани райони.
23. Като отчита, че здравето на населението е ключов фактор за производителността, икономическата конкурентоспособност и устойчивия растеж, ЕС подчертава, че инвестициите в здравеопазването са ключов лост за развитието на човешкия капитал и дългосрочния просперитет. В това отношение ЕС изтъква, че е важно да бъдат укрепени ефективни, издръжливи и финансово устойчиви здравни системи, с акцент върху капацитета за профилактика, откриване и реагиране на заразни болести, както и за насърчаване на качествено здравеопазване и първична здравна помощ, за да се намали тежестта на предотвратимите болести и тяхното социално-икономическо въздействие. ЕС подкрепя усилията на Мароко да гарантира всеобщ, справедлив и финансово приемлив достъп до качествени здравни услуги, който да допринесе за социалното приобщаване, намаляването на неравенствата и подобряването на участието на пазара на труда.
24. ЕС приветства установеното през годините добро митническо сътрудничество с Мароко. ЕС приветства готовността на Мароко да ратифицира в близко бъдеще преразгледаната паневросредиземноморска конвенция като символ на по-задълбочената интеграция на Кралство Мароко в паневросредиземноморския регион.
25. В областта на селското стопанство ЕС е готов да задълбочи двустранните отношения и да възобнови диалога по въпроси от общ интерес. Засиленото сътрудничество в сектора на суровините, по-специално торовете, ще повиши надеждността на доставките, ще насърчи развитието на устойчиви и издръжливи вериги за създаване на стойност, ще намали зависимостта от световните пазари и ще насърчи по-екологосъобразно селско стопанство в Съюза, като същевременно подкрепи целите на Мароко в областта на екологичния преход и износа. Освен това ЕС счита, че подобно сътрудничество може да е благоприятно за прехода към по-устойчиво и екологосъобразно селскостопанско производство в

съответствие с целите за екологичен преход и увеличаване на износа както на ЕС, така и на Мароко.

26. Като отчита настоящите и бъдещите предизвикателства, както и необходимостта от създаване на взаимноизгодни възможности, ЕС е готов да работи заедно с Мароко за насърчаване на сигурни и надеждни цифрови инфраструктури, за развитие на икономиката на данните и изкуствения интелект (ИИ) в Мароко, включително чрез разполагане на високотехнологични инфраструктури за данни и изчисления и създаване на центрове за изкуствен интелект и цифрови иновации, и за подпомагане на внедряването на цифрови обществени услуги и цифрови решения за публична инфраструктура, които да бъдат оперативно съвместими със системите на държавите – членки на ЕС, в съответствие с международната стратегия в областта на цифровите технологии за ЕС и стратегията „Цифрово Мароко до 2030 г.“
27. ЕС приветства качеството на сътрудничеството с Мароко в областта на транспорта. ЕС приветства конструктивния диалог по време на заседанието на Съвместния комитет ЕС – Мароко по линия на Евро-средиземноморското споразумение в областта на въздухоплаването, което се състоя на 12 септември 2025 г.

Зелено партньорство и борба с изменението на климата

28. ЕС приветства изпълнението на зеленото партньорство с Мароко, сключено през 2022 г., което осигурява рамка за сътрудничество в областите на климата, околната среда и енергетиката и насърчава развитието на зелената и синята икономика. ЕС запазва ангажимента си да продължи и задълбочи неговото прилагане заедно с Мароко, по-специално чрез редовно участие в диалог на подходящо техническо и политическо равнище с цел улесняване и укрепване на сътрудничеството по тези въпроси в дългосрочен план.
29. Освен това ЕС подчертава, че пълният успех на зеленото партньорство зависи от мобилизирането на частния сектор и наличието на подходяща регулаторна рамка, както и от предприемането на действия от страна на публичните администрации. ЕС разглежда Мароко като стратегически партньор в енергийния преход, по-специално в областта на енергията от възобновяеми източници. В този контекст ЕС ще се стреми да насърчава заедно с Мароко стабилен, предвидим и прозрачен инвестиционен климат, за да се улеснят промишлените и технологичните партньорства между европейските и мароканските дружества, особено в секторите на безопасните и устойчиви нисковъглеродни технологии, включително за производството на водород, интелигентните мрежи, съхранението на енергия и енергийната ефективност.
30. В областта на адаптирането към изменението на климата ЕС възнамерява да засили сътрудничеството си с Мароко, като постави акцента върху интегрираното и устойчиво управление на водните ресурси, борбата със сушата и усъвършенстването на

информационните системи за климата и системите за ранно предупреждение, надлежно отчитайки настоящото и бъдещото въздействие на изменението на климата върху човешкото здраве. Този ангажимент ще бъде придружен от насърчаване на устойчиви селскостопански и горски практики, природосъобразни решения и действия в полза на биологичното разнообразие, за да се допринесе за предотвратяване, намаляване и контрол на рисковете за здравето, свързани с изменението на климата. Освен това ЕС иска да задълбочи сътрудничеството в областта на зелената и синята икономика, по-специално оказвайки подкрепа за развитието на кръговата икономика по веригите за създаване на стойност. ЕС приветства също усилията на Мароко за декарбонизиране на неговата промишленост. ЕС ще се стреми да задълбочи диалога с Мароко относно механизмите за ценообразуване на въглеродните емисии, включително по отношение на международния транспорт. Освен това ЕС е готов да съдейства на Мароко за разработването на мерки, свързани с участието му в пазарите на въглеродни емисии, наред с другото чрез приемането на система за мониторинг, докладване и проверка и разработването на стратегии, свързани с траекториите за намаляване на парниковите газове.

31. Посредством това двустранно сътрудничество ЕС ще действа съгласувано и при пълно взаимно допълване с международните процеси и ще укрепи своите политики и стратегии, по-специално Европейския зелен пакт, Компаса за конкурентоспособността и Пакта за чиста промишленост, чийто успех зависи и от тясното сътрудничество с партньори, имащи същите амбиции, каквито и Мароко.
32. Десет години след приемането на Парижкото споразумение ЕС приветства факта, че тази многостранна рамка спомогна за ориентирането на световната икономика към устойчив и стабилен преход. Световните действия в областта на климата обаче трябва да бъдат ускорени. Наложително е амбициите да станат по-големи, особено за държавите с големи емисии. ЕС приветства новия национално определен принос (НОП 3.0) и увеличаването на амбициите спрямо предишния НОП. ЕС е готов да подкрепи Мароко в изпълнението на неговия НОП 3.0. Това сътрудничество ще спомогне също за създаването на нови икономически възможности и качествени работни места от двете страни на Средиземно море.
33. ЕС остава твърдо ангажиран с приемането и прилагането на амбициозната научно обоснована рамка на Международната морска организация (ММО) за нулеви нетни емисии. ЕС е готов да работи конструктивно с Мароко за укрепване на постигнатия до момента напредък в този контекст и да възобнови в подходящ момент обсъжданията по споразумението под егидата на ММО.
34. Доброто управление на морските природни ресурси продължава да бъде приоритет за ЕС, включително с оглед на устойчивото, прозрачно и научно обосновано управление. ЕС приветства качеството на сътрудничеството в областта на рибарството с Мароко и текущата подготовка за предстоящото започване на преговори за ново споразумение за партньорство в областта на устойчивото рибарство.

Сближаване на народите, младеж, научни изследвания, иновации, образование и култура

35. ЕС изразява намерението си да задълбочи още повече тесните си исторически връзки с Мароко, по-специално в секторите на културата и в областите на младежта, образованието, научните изследвания и иновациите, както и по линия на новия пакт за Средиземноморието.
36. ЕС ще продължи да полага усилия за асоциирането на Мароко към програми и инициативи на Общността. ЕС приветства активното участие на Мароко в международното измерение на програма „Еразъм+“, която подкрепя сътрудничеството между мароканските и европейските университети, центрове за професионално образование и обучение и младежки организации, както и мобилността на студенти, преподаватели и млади хора. ЕС насърчава по-активното участие на мароканските институции в разработването на проекти в съответствие с националните цели.
37. ЕС приветства приключването на 8 септември 2025 г. на преговорите във връзка със засиленото участие на Мароко в програмата „Партньорство в областта на научните изследвания и иновациите в Средиземноморския регион“ (PRIMA) за периода 2025 – 2027 г. ЕС счита, че този етап е важен за укрепване на научното сътрудничество между Мароко и ЕС и за насърчаване на устойчивото развитие, иновациите и регионалната стабилност чрез научна дипломация, съвместни научни изследвания и интегрирано управление на ресурсите.
38. ЕС приветства значимото участие на Мароко в програмата „Хоризонт Европа“ и насърчава по-активното участие на научноизследователски организации, университети и предприятия в следващите работни програми за периода 2026 – 2027 г. ЕС продължава да не изключва възможността за възобновяване и приключване на преговорите за асоцииране към програмата „Хоризонт Европа“, ако условията го позволяват.
39. Културата, като световно обществено благо, е основен стълб на партньорството между ЕС и Мароко и се вписва изцяло в амбицията на Пакта за Средиземноморието. ЕС потвърждава отново ангажимента си за популяризирането на споделени ценности, основани на зачитането на многообразието, културната свобода, диалога и обмена, с оглед укрепване на взаимното разбирателство и изграждане с Мароко на динамично, отворено и иновативно средиземноморско културно пространство. Чрез културното сътрудничество, включително опазването и укрепването на културното наследство, ЕС се стреми да насърчава сближаването между обществата, да поощрява младите хора и гражданското общество и да изгражда трайни мостове.

Мобилност и миграция

40. ЕС изтъква отново голямото значение, което отдава на сътрудничеството с Мароко в областта на управлението на миграцията като част от всеобхватен, балансиран и взаимноизгоден подход в съответствие с международното право, правата на човека, достиженията на правото и споделените принципи на партньорството и съответните области на компетентност на ЕС и неговите държави членки. ЕС подчертава значението на ангажимента на Мароко в областта на управлението на миграцията и отново потвърждава своята решимост да засили сътрудничеството с Кралство Мароко като част от всеобхватен подход към миграцията и мобилността. ЕС насърчава възобновяването на редовен, откровен и открит диалог на високо равнище, включително за съвместно разглеждане на сложни въпроси.
41. ЕС подчертава, че сътрудничеството с Мароко в областта на миграцията представлява солидна рамка и насърчава страната да засили това сътрудничество въз основа на вече натрупания положителен и взаимноизгоден опит. Във връзка с това ЕС изтъква напредъка, постигнат благодарение на съвместното увеличаване на усилията за предотвратяване на незаконната имиграция, по-специално чрез борба с контрабандата на мигранти и трафика на хора, разбиване на мрежи и структуриране на каналите за законна миграция и кръгова мобилност в съответствие с националните компетенции.
42. ЕС подчертава, че предотвратяването и борбата с незаконната миграция, сигурността и управлението на границите, сътрудничеството в областта на връщането и обратното приемане, незаконният трафик на хора и контрабандата на мигранти, както и защитата на засегнатите лица, включително чрез комуникация и повишаване на осведомеността относно риска, продължават да бъдат общи и ключови приоритети и отговорности. Освен това ЕС отново потвърждава ангажимента си да подкрепя изпълнението на националната стратегия на Мароко в областта на имиграцията и убежището (SNIA) и следи с интерес развитието във връзка с приемането на предвидените в тази рамка закони относно миграцията и убежището.
43. ЕС поставя акцента върху начините за законна мобилност в рамките на партньорството в подкрепа на талантите, по-специално за специалисти, работещи в отрасли, в които се търсят кадри, и върху структурирането на пътищата за законна миграция в съответствие с националните правомощия. ЕС признава значението на програмите за кръгова миграция, по-специално за студентите, младите активни хора и младите доброволци, като обръща специално внимание на специализираните профили в цифровия и технологичния сектор, включително чрез програми за обмен между университети, научноизследователски центрове и технологични дружества. ЕС подчертава, че е важно да се насърчават справедливи практики за назначаване и да се укрепят механизмите за информиране и насочване на работниците мигранти преди заминаването им, за да се гарантира безопасна и успешна мобилност, в съответствие с националните правомощия.
44. ЕС припомня задължението на държавите да приемат своите граждани и изтъква отново готовността си да засили и задълбочи сътрудничеството на всички равнища, включително във връзка с установяването на самоличността, връщането и обратното приемане, в допълнение към двустранното сътрудничество между Мароко и държавите – членки на ЕС.

45. ЕС подчертава също, че е важно да се засили сътрудничеството с агенциите на ЕС в областта на миграцията и убежището.

Сигурност, сътрудничество в областта на правосъдието, предотвратяване на насилствения екстремизъм и борба с тероризма

46. ЕС и Мароко са изправени пред общи предизвикателства в областта на сигурността, за които са необходими подновен съвместен ангажимент и съгласувани действия при пълно зачитане на демократичните принципи, правата на човека и основните принципи, залегнали в международното право, включително хуманитарното право.

47. ЕС приветства провеждането на първия диалог на високо равнище по въпросите на сигурността в Рабат на 8 май 2024 г., който бележи важна стъпка в укрепването на сътрудничеството между ЕС и Мароко за обмен по въпроси на сигурността от общ интерес, и подчертава значението на редовното провеждане на такъв диалог.

48. Освен това ЕС проявява интерес към засилване на сътрудничеството с Мароко за насърчаване на контрола върху оръжията, неразпространението на оръжия и разоръжаването, както и към улесняване на междурегионалния обмен между ЕС, региона на Южното Средиземноморие и африканския континент относно неразпространението на оръжия за масово унищожение и контрола върху износа.

49. ЕС насърчава подход за борба с тероризма, който се основава на наказателното правосъдие и зачита правата на човека и принципите на правовата държава. ЕС приветства ангажимента на Мароко за борба с тероризма, както и участието и сътрудничеството на марокански експерти в програми на ЕС, които засилват обмена между Съюза и неговите партньори по тези въпроси. ЕС се надява, че това сътрудничество ще продължи и ще бъде засилено в бъдеще. ЕС приветства също ценния принос на Мароко към международните усилия за борба с тероризма, по-специално в рамките на Глобалния форум за борба с тероризма (ГФБТ) и свързаните с него институции, включително активната ангажираност и подкрепа на Мароко за Международния институт за правосъдие и върховенство на закона (МИПВЗ). ЕС изразява по-специално желание Мароко да може да подкрепя семинарите не само като участник, но и като обучител, за да споделя своя опит и експертни познания в рамките на подход юг-юг.

50. ЕС подчертава значението на въпроса за радикализацията, насилствения екстремизъм, дерадикализацията, реабилитацията и социалната реинтеграция. ЕС приветства усилията на Мароко и неговите специализирани институции за предотвратяване на радикализацията и насилствения екстремизъм, както и сътрудничеството с Центъра на ЕС за знания за предотвратяване на радикализацията. ЕС се надява да задълбочи и разшири това сътрудничество с няколко марокански институции в различните тематични групи в рамките на Центъра за знания.

51. ЕС приветства заключенията на инициативата Edu4PCVE, която той ръководи съвместно с Мароко в рамките на Глобалния форум за борба с тероризма (ГФБТ). Образованието е основен инструмент за предотвратяване и противодействие на насилствения екстремизъм, водещ до тероризъм. ЕС приветства следващия етап на изпълнение и приканва Мароко да работи съвместно с ЕС в тази област.
52. ЕС припомня, че за правното сътрудничество по наказателноправни въпроси е необходима висока степен на правна сигурност. ЕС насърчава Мароко да участва в многостранните международни рамки в областта на правната взаимопомощ, по-специално в рамката, установена от Съвета на Европа.
53. За да се отговори ефективно на общите предизвикателства и като част от развитието на стратегическото партньорство с Мароко, ЕС подкрепя засилването на съдебното сътрудничество на оперативно равнище с агенциите и органите на ЕС. В този контекст ЕС счита, че от съществено значение е да се засилят съдебното сътрудничество на оперативно равнище с агенциите и органите на ЕС, по-специално чрез международно споразумение за съдебно сътрудничество с Евроюст и работна договореност с Европейската прокуратура, и сътрудничеството в областта на правната взаимопомощ и отнемането на активи, включително замразяването и конфискацията на облагите от престъпна дейност и на средствата за извършване на такава дейност. ЕС потвърждава готовността си да задълбочи обмена на опит относно законодателната рамка в областите на съдебното сътрудничество, правосъдието и защитата на личните данни. ЕС следи отблизо развитието и реформите на мароканската законодателна рамка, които следва да повишат оперативната ефективност на взаимопомощта и съдебното сътрудничество, по-специално по отношение на отнемането на активи, включително замразяването и конфискацията на облагите от престъпна дейност и на средствата за извършване на такава дейност, и изпълнението на съответните международни споразумения.
54. Освен това ЕС подчертава значението на засиления диалог относно полицейското сътрудничество, по-специално в контекста на засилената борба с транснационалната организирана престъпност, като същевременно се зачитат правните и институционалните рамки на всяка от страните. В този контекст ЕС насърчава властите да започнат диалог с Европол с цел проучване на възможните форми на сътрудничество, както и да засилят сътрудничеството си със CEPOL и Агенцията на ЕС по наркотиците в рамките на проекта EU4Monitoring Drugs.

Заклучение

55. ЕС потвърждава, че за него е от основен интерес да насърчава всеобхватно, привилегировано, амбициозно, устойчиво и взаимноизгодно партньорство с Мароко, както и ангажимента си за редовен диалог с мароканските власти, по време на който да се обсъждат стратегически въпроси за двете страни.

56. Съветът за асоцииране представлява възможност за съсредоточаване върху бъдещето на партньорството между ЕС и Мароко, като акцентът се поставя върху основните области от взаимен интерес през следващите години. На двустранно равнище ЕС възнамерява да изтъкне основните въпроси, свързани с миграцията, връщането, полицейското и съдебното сътрудничество, принципите на правовата държава и правата на човека, образованието и научните изследвания, обучението, заетостта – особено на младите хора, и конкурентоспособността на предприятията. Необходимо е да се обърне специално внимание на насърчаването на инвестициите, предизвикателствата в енергийната област и междусистемните връзки, бизнес климата, подкрепата за европейските дружества и МСП и насърчаването на сигурна и надеждна цифрова инфраструктура. На световно равнище ЕС желае по-специално да засили сътрудничеството в областта на енергийния преход и борбата с изменението на климата.
57. Партньорството трябва да допринася и за утвърждаването на международен ред, който зачита принципите на правовата държава и правата на човека. В този контекст ЕС ще продължи да бъде ангажиран с Мароко, за да се възползват те максимално от географската и човешка близост, която ги свързва.